

Αιτωλίας Δαμασκηνός: «Η Μικρασία ζει στις καρδιές μας - Δεν θα επιτρέψουμε ποτέ να χαθεί η μνήμη»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Στον Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Αγρινίου χοροστάτησε στην ακολουθία του Όρθρου και προεξήρχε στην Αρχιερατική Θεία Λειτουργία την Κυριακή προ της Υψώσεως του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού, 13 Σεπτεμβρίου 2026, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός.

Την ημέρα αυτή η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη των Αγίων Μαρτύρων της Μικρασιατικής Καταστροφής, Χρυσοστόμου Επισκόπου Σμύρνης και των συν αυτώ αναιρεθέντων, κληρικών και λαϊκών.

Κηρύσσοντας τον θείο λόγο ο Σεβασμιώτατος ανέφερε τα εξής: «Μέγα είναι το μυστήριο του Σταυρού, το οποίο εορτάζουμε αύριο! Το πνευματικό του βάθος είναι απρόσιτο για την ανθρώπινη λογική. Οι θεολογικές του διαστάσεις υπερβαίνουν κάθε μέγεθος του κόσμου τούτου. Το μήνυμά του καλεί τον ανθρώπινο νου να απεγκλωβιστεί από τα εγκόσμια και να στραφεί προς τα επουράνια, αναζητώντας

τον Τριαδικό Θεό της άπειρης φιλανθρωπίας.

Ποιές λέξεις μπορούν να περιγράψουν το σχέδιο της Θείας Οικονομίας; Ο Υπερούσιος, ο Κάτοικος του απροσίτου ύψους της απολύτως υπερβατικής Θεότητας, καταβαίνει μέχρι τα έγκατα της ανθρώπινης τραγωδίας, γίνεται άνθρωπος, επωμίζεται όλες τις συνέπειες της ανθρώπινης αποτυχίας και υψώνεται ξανά. Όχι, όμως, ως επίγειος Βασιλέας και ένδοξος Λυτρωτής, αλλά ως καθημαγμένος και εξουθενωμένος, ως απόκληρος της ανθρώπινης κοινωνίας, ως Εσταυρωμένος, ως έρμαιο της περιφρονήσεως και του χλευασμού των ισχυρών του κόσμου.

Πώς να αντιληφθεί ο κοσμικός άνθρωπος το μεγαλείο μιας τέτοιας υψώσεως, όταν ζητούμενο γι' αυτόν είναι η φήμη, η κοινωνική καταξίωση και η πικρή δόξα των ανθρώπων; Πώς να αποδεχθεί ως βασιλέα και σωτήρα κάποιον πάμφτωχο και ασήμαντο Διδάσκαλο από την Γαλιλαία, ο Οποίος, από την πρώτη στιγμή της ζωής Του, πριν δύο χιλιάδες χρόνια, δέχτηκε την περιφρόνηση και τον διωγμό; Πώς να εκτιμήσει έναν ανυπεράσπιστο κατάδικο της ρωμαϊκής εξουσίας και της φαρισαϊκής μανίας, όταν η ανθρώπινη κοινωνία, ανέκαθεν, εξύπωνε τους σοφούς, τους ηγεμόνες και τους κροίσους;

Τιμούμε και υμνολογούμε τον Τίμιο Σταυρό, πρέπει όμως, συγχρόνως, και να αναρωτηθούμε εάν είμαστε έτοιμοι να τον υποδεχούμε στην καθημερινότητά μας και να ζήσουμε σύμφωνα με το μήνυμά του. Διότι, αδελφοί μου, πέρα από το άγγελμα της σωτηρίας μέσω της θυσιαστικής αγάπης του Ιησού, ο Σταυρός μας φέρνει σε μία, κατά μέτωπο, σύγκρουση με τα δεδομένα και τα κριτήρια του κόσμου, μέσα στον οποίο ζούμε. Η δόξα των ανθρώπων και η δόξα του Σταυρού

βρίσκονται σε απόλυτη αντίθεση.

Η καύχηση του κοσμικού ανθρώπου και η καύχηση του συνειδητού ακολούθου του Εσταυρωμένου διαφέρουν «καθ' όσον απέχουσιν ανατολαί από δυσμών» (Ψ.102:12).

Το ύψος της ταπεινοφροσύνης που καλούμαστε να φτάσουμε ως ακόλουθοι του ενανθρωπίσαντος Θεού Λόγου, «του λαβόντος δούλου μορφήν» (Φιλ. 2:7) δεν έχει καμία σχέση με το ύψος της αλαζονείας και της έπαρσης, το οποίο διψούν και επιδιώκουν με κάθε τρόπο οι υποψήφιοι ηγεμόνες και ρυθμιστές της τύχης της ανθρωπότητας.

Στην σημερινή Αποστολική περικοπή, ο Απόστολος Παύλος επιδιώκει με ένταση να απεγκλωβίσει τους Χριστιανούς της Γαλατίας από την ανάγκη για τον ανθρώπινο έπαινο. Και πρώτος του στόχος είναι να τους απομακρύνει από την νοοτροπία της εβραϊκής θρησκείας. Τους τονίζει πως οι πιστοί του Μωσαϊκού Νόμου ενδιαφέρονται περισσότερο για την εξωτερική εικόνα τους, παρά για την εσωτερική ποιότητα της πίστεώς τους και της σχέσεώς τους με τον Θεό. Αρκεί να θυμηθούμε την παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, για να διαπιστώσουμε με πόση αγωνία ο Φαρισαίος αναζητά την αξία του μέσα από τον θαυμασμό και την αποδοχή των άλλων ανθρώπων.

Ο Χριστός μας, όμως, ήρθε στην γη για να ανατρέψει αυτή την νοοτροπία. Στους μαθητές του το δηλώνει ξεκάθαρα: «Δόξαν παρά ανθρώπων ου λαμβάνω», δηλαδή, «Δεν επιζητώ να με τιμούν οι άνθρωποι» (Ιω. 5,41).

Και ποιά μεγαλύτερη απόδειξη αδιαφορίας για τον ανθρώπινο έπαινο υπάρχει εκ μέρους του Κυρίου μας από τον Σταυρό, πάνω στον οποίον υψώθηκε ως ο πλέον περιφρονημένος των ανθρώπων;

Με αυτή την αφάνεια, την ταπεινοφροσύνη και την προσήλωση στο θέλημα του Θεού και όχι στην επιδοκιμασία των ανθρώπων μάς καλεί ο Χριστός να Τον ακολουθήσουμε.

Αυτό έπραξε και ο Απόστολος Παύλος, ο οποίος, αν και εγκαταλελειμμένος από τους συμπατριώτες του, αυτός, ο μέχρι πρότινος περιβόητος ηγέτης του διωγμού κατά των Χριστιανών, αδιαφορεί πλέον για τον ανθρώπινο έπαινο και παρουσιάζει ως μοναδικά παράσημα τις πληγές, τις οποίες ως σφραγίδα της αφοσιώσεώς του προς τον Εσταυρωμένο και καταπληγωμένο Ιησού «εν τω σώματί του εβάστασε» (Γαλ. 6:17).

«Είμαι ελεύθερος από την γνώμη των ανθρώπων» διακηρύσσει ουσιαστικά ο Απόστολος Παύλος. «Τα κριτήρια των ανθρώπων δεν με ενδιαφέρουν. Έναν λόγο έχω μόνον για μόνον να καυχώμαι: Διότι είμαι παιδί του Θεού και διότι, τόσο πολύ με αγάπησε ο επουράνιος Πατέρας μου ώστε θυσίασε τον Μονογενή Του Ύιο για μένα. Ποιά μεγαλύτερη τιμή μπορώ να ζητήσω;»

Υποτίθεται πως ζούμε σε εποχές ελευθερίας. Στην πραγματικότητα όμως, όλοι οι άνθρωποι και ιδιαίτερα οι νέοι, ζουν ως επαίτες, ως ζητιάνοι της καλής γνώμης που θέλουν να σχηματίσουν οι άλλοι γι' αυτούς. Η ανάγκη να αναγνωρίσει η κοινωνία την αξία μας, μάς παρασύρει συχνά να συμβιβαζόμαστε με το πνεύμα των καιρών και να νοθεύουμε με την συμπεριφορά μας τις αξίες και τα ιδανικά της πίστεώς μας.

Ιδιαίτερα στο Διαδίκτυο και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτυώσεως, άνθρωποι όλων των ηλικιών είναι έτοιμοι να αναρτήσουν οτιδήποτε, ακόμη και να εκθέσουν τον ίδιο τους τον εαυτό, προκειμένου να δουν όσο το δυνατόν περισσότερες αποδοχές κάτω από τις αναρτήσεις τους. Όσες όμως αποδοχές κι αν συγκεντρωθούν, η ανάγκη για μία βαθιά ανθρώπινη καταξίωση δεν ικανοποιείται ποτέ. Στο τέλος, μένει ένας άδειος εαυτός που αναρωτιέται ποιός πραγματικά είναι και ποιός θα του φανερώσει την αληθινή του αξία.

Σε αυτή την αναζήτηση του ανθρώπου, έρχεται η Ύψωση του Τιμίου Σταυρού να θυμίσει το μεγαλείο της κάθε ανθρώπινης ψυχής, για την οποία ο ίδιος ο Θεός έγινε άνθρωπος και θυσιάστηκε πάνω στον Σταυρό, προκειμένου, ούτε ένα παιδί Του να μην μείνει έξω από την αγκαλιά Του. Η αξία μας, η υπέρτατη αξία μας, είναι αυτή η αγάπη Του. Όποιος κατανοήσει αυτό το γεγονός, μαθαίνει να αγαπάει και ο ίδιος τον εαυτό του, χωρίς να έχει ανάγκη για καμιά κοινωνική αποδοχή και κανέναν διαδικτυακό θαυμασμό.

Με πίστη και αγώνα πνευματικό, λοιπόν, ας προετοιμάσουμε την ψυχή μας, ώστε να αναγνωρίσει και να υποδεχθεί με ευγνωμοσύνη αυτή την Θεία αγάπη, την μόνη

ικανή να σπάσει τα δεσμά του πάθους της κενοδοξίας που μας δένουν με την ανούσια και άστατη επιδοκιμασία των ανθρώπων. Αυτή πλημμύρισε με χαρά απέραντη και τον Απόστολο Παύλο, ώστε να διακηρύττει: «Εμοί δε μη γένοιτο καυχάσθαι ει μη εν τω σταυρώ του κυρίου ημών Ιησού Χριστού» (Γαλ. στ, 14).

Ο Τίμιος και πάνσεπτος Σταυρός του Κυρίου μας ας αποτελεί και για εμάς το μοναδικό και παντοτινό καύχημά μας».

Πριν την Απόλυση της Θείας Λειτουργίας τελέστηκε Ιερό Μνημόσυνο στην μνήμη των Μαρτύρων της Μικρασιατικής τραγωδίας και των προσφύγων, που έφθασαν στην Αιτωλοακαρνανία και δημιούργησαν τον προσφυγικό οικισμό του Αγίου Κωνσταντίνου στο Αγρίνιο.

Στο ιστορικό των γεγονότων και στα όσα εκτυλίχθηκαν κατά την Μικρασιατική Καταστροφή αναφέρθηκε με ενάργεια και συγκίνηση η Εκπαιδευτικός κα Ελένη Χόντζια.

Ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης κ. Δαμασκηνός κατά την ομιλία του αναφέρθηκε στην μνήμη του Αγίου Ιερομάρτυρος Χρυσοστόμου Επισκόπου Σμύρνης και πάντων των μαρτύρων της Μικρασιατικής Καταστροφής.

Ανέφερε μεταξύ άλλων: «Και κάθε φορά που τιμούμε τη μνήμη των Μικρασιατών μαρτύρων, ένα «γιατί», που είναι δύσκολο να απαντηθεί βαραίνει τη σκέψη και τη συνείδησή μας. Γιατί χάσαμε αυτό το πολύτιμο κομμάτι του Ελληνισμού και της πίστης μας; Γιατί καταστράφηκε ολοσχερώς ένας πολιτισμός χιλιάδων ετών; Γιατί εξαφανίστηκαν από προσώπου γης εκατοντάδες εκκλησίες, μοναστήρια, ιδρύματα, σχολεία, αρχοντικά; Γιατί καταστράφηκαν πόλεις που για αιώνες υπήρξαν φάροι

πολιτισμού και μετέδιδαν το φως του Ελληνισμού και της Χριστιανοσύνης στα
πέρατα της οικουμένης;

Τί να μνημονεύσει κανείς; Τη Σμύρνη, το Αϊβαλί, τα Μοσχονήσια, το Ικόνιο; Πώς να εισέλθει στα ενδότερα, στην Προύσα, αλλά και στην Καππαδοκία και στον Πόντο; Σφαγιάστηκαν χιλιάδες Έλληνες Ορθόδοξοι Χριστιανοί, κληρικοί και λαϊκοί, με τρόπο που ο ανθρώπινος νους δεν μπορεί να αντέξει. Πόση βαρβαρότητα δέχθηκαν οι Έλληνες της Μικρασίας!»

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην ανάγκη διατήρησης της ιστορικής μνήμης, προειδοποιώντας: «Αν ξεχάσουμε την ιστορία μας, ίσως θα είμαστε καταδικασμένοι να την ξαναζήσουμε». Παράλληλα, αναφέρθηκε στον διχασμό, ως μία από τις αιτίες που οδήγησαν στην εθνική τραγωδία, καλώντας όλους να διαφυλάξουν την ενότητα της Ελλάδας. «Η Μικρασία, λοιπόν, ζει», τόνισε, «όπως ζει και η Καππαδοκία, η Τραπεζούντα και η Ανατολική Θράκη. Ζουν στις καρδιές μας. Ζουν μέσα στη θύμησή μας».

Κλείνοντας, απευθύνθηκε στα μέλη των Συλλόγων Μικρασιατών και Ποντίων, επισημαίνοντας την ευθύνη τους να συνεχίσουν την παράδοση των προγόνων τους και διαβεβαιώνοντας ότι η Εκκλησία θα παραμένει συμπαραστάτης στο έργο τους. «Μπορεί να χάθηκε η γη, μπορεί να χάθηκαν οι πόλεις, οι ναοί και τα σπίτια, όμως δεν θα επιτρέψουμε ποτέ να χαθεί η μνήμη», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Ακολούθως, στο μνημείο των πεσόντων της Μικρασιατικής Καταστροφής, στο

προαύλιο του Ναού, τελέστηκε το επίσημο Τρισάγιο και η κατάθεση στεφάνων από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κώστα Καραγκούνη, τον Δήμαρχο Αγρινίου, κ. Γεώργιο Παπαναστασίου, τους Βουλευτές κ. Θανάση Παπαθανάση και κ. Μίλτο Ζαμπάρα, τον Αστυνομικό Διευθυντή Ακαρνανίας, τους εκπροσώπους των Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών, τους Προέδρους των Προσφυγικών Συλλόγων και άλλους εκπροσώπους Φορέων της περιοχής.

[Πατήστε ΕΔΩ για περισσότερες φωτογραφίες](#)